

2. Головань М. С. Компетенція та компетентність: порівняльний аналіз понять. Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології. 2011. №8. С. 224–233.
3. Княжева, І. А. Компетентнісний підхід як домінанта сучасної професійно-педагогічної освіти в умовах євроінтеграції. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : зб. наук. Праць. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Том 1. С. 150–153.
4. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII : станом на 1 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Ребуха Л. З., Боршуляк Н. С. Професійна компетентність фахівців: сутнісні ознаки та розвиткові умови. Інноваційна педагогіка. 2020. Вип. 22. Т. 3. С. 87–90. DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/22-3.17>
6. Ребуха Л. З. Вплив ціннісних орієнтацій на формування професійної компетентності у майбутніх фахівців-психологів. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. 2019 №9. Електронне наукове фахове видання. URL: <http://periodica.nadpsu.edu.ua/index.php/pedvisnyk/article/view/358>

Любомир Данилюк

вчитель німецької мови,

комунальна установа «Гімназія с. Новосілка»

ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Нині важливою є професійна освіта. На її якість впливають такі показники: висококваліфіковані вчителі; вільний доступ до підручників та професійної літератури, до сучасних навчальних матеріалів та додаткової інформації; матеріально-технічна база, тобто добре обладнані навчальні класи та лекторії; здатність здобувачів освіти задовольняти вимоги сучасного суспільства. Використання ІКТ сприяє реалізації даних показників, що забезпечують якість професійної освіти.

Розглянемо перший показник – висококваліфіковані вчителі. Слід зазначити, що багатьох педагогів нині цікавлять питання використання засобів інформаційних та комунікаційних технологій в освітньому процесі. Сьогодні необхідно не лише постачати до професійних установ сучасне обладнання та програмне забезпечення, електронні засоби навчального та освітнього призначення, а й організувати спеціальну підготовку працівників системи освіти у галузі створення та використання електронних освітніх ресурсів у педагогічній діяльності. Необхідність цієї підготовки обумовлена тим, що сучасний вчитель повинен не тільки мати фундаментальні знання у своїй предметній галузі, не тільки вміти донести ці знання до здобувачів освіти, а й знати про унікальні можливості ІКТ та вміти застосовувати їх у навчальному процесі, використовувати їх як засіб навчання. Отже, педагог професійної установи має бути не просто кваліфікованим, критично мислячим, а компетентнісним фахівцем [1].

Розглянемо другий показник – вільний доступ до підручників та професійної літератури, до сучасних навчальних матеріалів та додаткової інформації. Сучасний рівень розвитку ІКТ розширює доступ до освітніх та професійних ресурсів, сприяє інтеграції національної системи освіти у світову мережу, значно полегшує доступ до міжнародних ресурсів у галузі освіти, науки та культури. Інформаційні та комунікаційні технології не лише сприяють оновленню навчального процесу в закладах професійної освіти, а й використовуються з метою реорганізації навчального процесу в освітніх закладах для створення освітніх мереж, об'єднання їх у освітні спільноти. Викладачі мають вирішальний голос при розробці та впровадженні навчальних методик та програм у професійних навчальних закладах. Тому для них створення освітніх угруповань має велике значення, відкриваючи можливість обміну досвідом, участі у професійних дискусіях, а це включає роботу з пошуку предметної інформації на освітніх порталах та сайтах.

Розглянемо третій показник – матеріально-технічна база, добре обладнані навчальні класи та лекторії. Застосування ІКТ допомагає навчальним установам краще засвоювати інформацію, оскільки дозволяє використовувати інформаційно насичені об'єкти: малюнки, відеофрагменти, складні структури даних та їх комбінації, доступні через Інтернет та інші інтелектуальні комп'ютерні мережі. ІКТ значно розширюють можливості зорового сприйняття, роблячи реальними зображення невидимого, а також предметів, що змінюють колір та форму. Експоненційний характер розвитку інформаційних та комунікаційних технологій визначає актуальність вивчення питань їх використання у системі освіти. Помітно активізувалася робота у напрямку створення для системи освіти різноманітних програмних продуктів та комплексів на базі технологій мультимедіа, гіпермедіа та телекомунікації. Технологія мультимедіа дозволяє об'єднати в інформаційній системі візуальну інформацію (текст, графіку, анімацію, відео) та звуковий супровід (аудіоінформацію). Як показує практика та спеціальні дослідження, підвищення ефективності навчання з використанням технології мультимедіа досягається за рахунок опори на всю тріаду сприйняття: «бачу, чую, пишу». Для того, щоб педагог мав можливість застосовувати у своїй діяльності технології мультимедіа, телекомунікацій, його робоче місце має бути обладнане комп'ютерною технікою. Для демонстрації презентацій потрібно мати проектор. Це мінімум комп'ютерних засобів, які повинен мати викладач, щоб передати навчальну інформацію здобувачам освіти [2].

Розглянемо четвертий показник – здатність учня задовольняти вимоги сучасного суспільства. Було б помилкою вважати, що застосування ІКТ автоматично підвищує якість професійної освіти. Незважаючи на все різноманіття інформаційних джерел, педагогічних методик, що перетворюють інформацію на знання, існує тільки один шлях перетворення знань на освіту. Ця трансформація відбувається у свідомості здобувача освіти, внаслідок чого формується та розвивається особистість [3]. Науково-технічний прогрес призводить до появи нових виробничих та інформаційних технологій, тому потрібна безперервна освіта з метою здобуття нових знань та їх застосування у професійній діяльності. Здобувачі освіти потребують як нових практичних

навичок і теоретичних знань, так і здатності постійно їх удосконалювати, навчаючись [2, с. 35-36].

Отже, нині необхідно розвивати культуру безперервного навчання та навчання впродовж усього життя. Таким чином ІКТ руйнують рамки традиційного освітнього процесу, тому їх використання веде до подолання вікових, часових та просторових бар'єрів. Зараз повсюдно і в різних умовах люди різного віку і професій постійно вчаться, формуючи суспільство XXI ст.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Колеснікова М. С. Критичне мислення майбутнього вчителя історії як показник якості професійної підготовки. *Дидактика*. 2020. № 20. С. 101-104.
2. Ребуха Л.З. Інноваційні процеси вищої школи: технологічний аспект. *Теорія і практика розвитку наукових знань: матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 28–29 груд. 2017 р.)*. Київ: МЦНД, 2017. Ч. III. С. 35–36.
3. Рогова Т. В. Теоретичні питання оцінювання якості вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т ; [редкол.: А. В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2020. № 68, Т. 2. С. 156–160.

Генадій Власюк

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності «Управління закладами освіти»,
Західноукраїнський національний університет*

Науковий керівник – Лілія Ребуха

*завідувач кафедри освітології і педагогіки,
доктор педагогічних наук, професор,
Західноукраїнський національний університет*

ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕРЕПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Здійснення аналізу проведених освітніх реформ в Україні говорить про те, що система підвищення кваліфікації освітян, в тому числі керівників освітніх закладів, вимагає свого вирішення. У педагогічній літературі нині обговорюються різні форми підвищення кваліфікації. До них відносять: досвід організації відкритих конкурсів на проведення курсових заходів для різних категорій освітян; організацію підвищення кваліфікації та перепідготовки на основі освітніх нормативних документів; моделі взаємодії наукових установ, ЗВО, Інститутів підвищення кваліфікації та ін.

Виникає необхідність розгортання різноманітних форм та структур додаткової професійної освіти. Відповідно додаткова професійна освіта здатна оптимізувати перепідготовку управлінських освітніх кадрів, розширити сферу перепідготовки за рахунок активного включення до неї відповідних структур різних форм власності, яка може бути скоординована самими залученими до навчання управлінцями; сприяє розвитку мережевих та інноваційних моделей безперервної професійної освіти з метою підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців з управління.